

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN: HÉT HÓRA 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA, FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

Élénk felderítő harcok az olasz hadszíntéren

A németek a Peronne Cambray-ut mentén ismételt ellenséges támadásokat visszavertek

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 10. Hivatalos jelentés.

Az olasz front számos részén mindkét oldalon megélték a felderítő tevékenység.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, szeptember 10. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Az ellenség részleges támadásai alkalmával Merkentől északra és Yperntől északra keletre kisebb árokrészek az ellenség kezében maradtak.

A Peronne—Cambray-i országot mindkét oldalán az angolok folytatták támadásait. A főlövés Crouzecourt és Epechy ellen irányult. Az ellenséget visszavertük. A Havrcourt és a Peronne—Cambray-i országotól délre este ismét előretörő ellenséges támadások ismét meghiúsultak. Részleges támadások a Holneu-erdőnél (Vermandtól délkeletre) és a ham—st. quentini út mentén.

A Crosat-csatorna mellől az utolsó előtti éjjel visszavontuk előcsapatainkat. Tegnap az Essigny—Vandeuil vonaltól nyugatra csak gyenge ellenséges felderítő szakaszokkal állottunk érintkezésben.

Részleges harcok az Oisetől délre, tüzéségi tevékenység az Aisnetől északra. — Az Ailette és az Aisne között a tüzéségi harc nagyon erőssé vált. Heves, estig több ízben megismételt ellenséges támadások meghiúsultak. Brandenburgi gránátosok különösen kiténtették magukat a védelemben. Az Aisne és a Vesle között visszavertük a franciák előretöréseit.

Reimstójtól keletre, Parroytól délnyugatra

(lotharingiai front) és a Delleren vállalkozásaink sikerrel jártak.

LU DENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 10. A Wolff-ügynökség jelenti szeptember 10-én este:

A Peronne—Cambray-i úttól délre újabb angol támadásokat, a ham—st. quentini út mindkét oldalán francia részleges támadásokat vertünk vissza. Helyi harcok az Ailette mellett.

Lens és Armentières még a németeké

Genf, szeptember 10. A Havas-ügynökség jelenti a nyugati harctéri helyzetről: A németek el vannak szánva arra, hogy a folyók és csatornák mögött védekezzenek. Korai lenne még azt állítani, hogy *Lenst* az angolok elfoglalták volna; nem is tettek kísérletet az elfoglalásra. Bár a német vonal már a várostól keletre van, az ott maradt gépjegyverfészek és kitérő lövészek miatt nagyon kockázatos lenne a városba benyomulni. Armentières sincs még a szövetségesek birtokában.

Clemenceau miniszterelnök látogatást tett az egész fronton, volt Arrasban, az Aisne mellett, a Somme mellett és többször tárgyalat Foch tábornaggal.

Foch üldözni akarja az ellenséget

Genf, szeptember 10. Páris városának községi képviselője üdvözlő táviratot intézett Foch tábornagynak, a nagy diadalok alkalmából és háláját fejezte ki azért, hogy Páris felől elhárította a veszedelemet. A tábornagy táviratilag azt válaszolta, hogy *táradhatatlanul fogja üldözni az ellenséget*.

A németek ügyes visszavonulása

Basel, szeptember 10. A Basler Nachrichten írja: A Reuter-ügynökség haditudósítója táviratozza, hogy *az angol-francia előrenyomulást föltartóztatták*. A németek még min-

dig visszavonulnak, de igen ügyesen. *Hutier* tábornok igen ügyesen, ugyszólván *veszteség nélkül* folytatja a visszavonulást. A *Hindenburg-vonal* dtöréséről még szó sem lehet.

Elsüllyesztett angol cirkáló

Berlin, szeptember 10. A Wolff-ügynökség jelenti: Hivatalosan jelenti: Tengeralattjáróink a Földközi-tengeren újabb ismét 17,000 bruttótonnát süllyesztettek el. — Ezek között elsüllyesztették a *Marie Suzanne* angol municiószállító gőzöst, a *Pampa* nevű francia csapatszallító és a *Balkan* nevű francia postagőzöst. Egyik német tengeralattjáró behatolt *Savros* elzárt kikötőjébe az Aegei-tengeren és *megtorpedózott egy ott horgonyozó 5200 tonnás angol cirkálót*. A tengeralattjárónak a legerősebb ellenséges ellenhatás dacára sikerült visszatérni kikötőjébe.

A csehek szervezkedése

Hága, szeptember 10. Az amerikai és angol hírszolgálati irodák egyre-másra terjesztik a híreket a csehek újabb propagandájáról. E hírek szerint *Massaryk* Amerikából legközelebb Európába utazik, hogy megszervezze *az entente-államokban élő cseheket* azon az alapon, amely az entente-államok részéről történt elismerés után jött létre.

Tömeges kivégzések Oroszországban

Moszkva, szeptember 10. A tömegterrorról szóló jelentések szerint körülbelül 2000 embert végeztek ki Moszkvában, Pétervárott még többet. A vidékről ilyen rövid táviratok érkeznek: „*Nisnijnowgorod reszket*”, „*Tulneában a helyzet igen komoly*”. Az ellenterror egyre fokozódik. Pétervárott *letartóztattak 70 szociálista forradalmárt*, akik merényletet terveztek a bolsevik vezérek ellen.

Stockholm, szeptember 10. Moszkvai jelentések szerint szeptember 6-ikára virradó éjszaka a jobboldali szociálisták és népszociálisták pártvezetői ellen megkezdtek az eljárást. Újabb házkutatást tartottak és *több nagybirtokost és Guedtsev püspököt agyonlőttek*. A 4. hadseregben összeesküvést fedeztek föl. Az összeesküvők *el akarták fogni a vezérkar tisztjeit*, hogy kiszolgáltassák a kózákoknak.

Lenin merénylőjét kivégezték

Stockholm, szeptember 10. Aszovjet-kormány tagjai szakadatlanul kapják a fenyegető tartalmu leveleket, hogy ha *Kaplan* Dorahat, Lenin merénylőjét kivégzik, a bolsevik

URANIA

Szerda
Csütörtök
szep. 11-12.

Herold műsor.

Mia May és
Bruno Kastner
3 főszereplővel

A jóslat
(Püf mintára az új)
dráma 4 felvonásban.

Lejtő már nem lakás
vígjáték 3 felvonásban.

Az Est filmiportája.

APOLLO

Szerda
Csütörtök
szep. 11-12.

Herceg Ferenc
regénye

A kivándorló

5 részben.
Főszereplők: L. Bas Jaci,
Murasay Bella, Bado,
Garamszeghy Sándor.

Az Est filmiportája

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor.

Arany Bika mozi

Szerda
Csütörtök
szep. 11-12.

Manay Porten attrakció

Drágakövek

fantasztikus órána
4 felvonásban.

Az Est filmiportája.

Előadások kezdete
5, 7 és 9 órákor.

vezérek ellen újabb merényleteket követnek el. De e közben a merénylető nőn már végrehajtották a halálos ítéletet.

Egy oroszért tiz franciát lőnek agyon

Rotterdam, szeptember 10. A *Nieuwe Rotterdamsche Courant*-nak jelentik Párisból: A *Journal* pétervári tudósítója újabb részleteket közöl az oroszországi rémuralomról. A pétervári rendőrhatalóság azon az állásponton van, hogy az Oroszországban levő entente-alattvalók foglyoknak tekintendők és ugyanoly bánásmódban részesítendők, mint amilyenben az angolok és franciák saját országaikban és a Murman-tengerparton az orosz alattvalókat részesítik. Kijelentik, hogy minden agyonlőtt vörös gárdistáért tiz franciát fognak agyonlőni.

Az oroszok megverték az angolokat

Pétvávár, szeptember 10. A *Nova Komunne* jelentése szerint Tegry mellett egy 500 angolból és franciából álló erős osztagot az oroszok megsemmisítően megverték. — Nyole gépplegyvert, 50 kocsit és löszert zsákmányoltak.

Az angolok erőszakkal soroznak a Murman-vidéken

Berlin, szeptember 10. Helsingforsból táviratozzák: A Murman-vidéken az angolok elrendelték a 16—40 éves férfiak kényszorosozását, ami a lakosság körében óriási felháborodást keltett. A lakosság az angolok ellen nyílt fölkelésben tört ki. 500 főnyi angol-amerikai osztagot, amely Haldein ezredes vezérlete alatt állott, a vörös gárdisták tönkretverték.

Orosz aranyküldemény Németországnak

Berlin, szeptember 10. Az első orosz egy-negyedmilliárd utban van Moszkvából Berlinbe. A brest-litowski szerződéshez most megállapított pótegyezmény szerint a küldemény szeptember 10-én volt esedékes, de estig nem érkezett jelentés a német birodalmi bankhoz, hogy a küldemény valamelyik határállomáshoz érkezett volna.

— Spitzmüller közös pénzügyminiszter kinevezése. Bécsből jelentik, hogy ő felsége a következő kéziratokat adta ki:

Kedve gróf Burián! Az én kívánságomra a házam és a külügyek miniszterévé történt kinevezése után megtartotta közös pénzügyminisztériumom további vezetését és ebben a funkciójában is mind a mai napig a közjó szolgálatába állította gazdag tudását és széleskörű tapasztalatait.

Mínthogy most indítatva éreztem magam, hogy volt osztrák pénzügyminiszteremet, dr. báró Spitzmüller Sándort közös pénzügyminiszteremmé nevezem ki, kegyeimenben felmentem önt közös pénzügyminisztériumom vezetésétől és önnel hazatias és minden tekintetben kiváló tevékenységéért, amelyet ön az ideiglenesen önre ruházott feladatok megoldásánál kifejtett, legmelegebb köszönetem és teljes elismerésemet fejezzem ki.

Reichenau, 1918. szeptember 7.

KÁROLY s. k.

Burián s. k.

Kedves dr. báró Spitzmüller! Kinevezem önt közös pénzügyminiszteremmé.

Reichenau, 1918. szeptember 7.

KÁROLY s. k.

Burián s. k.

Hajduvármegye augusztusban

— A közigazgatási bizottság ülése —

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt Wessprény Zoltán főispán elnöklése alatt ülést tartott, amelyen Hajduvármegye közigazgatási életének augusztus havi menetéről számoltak be az előadók. A jelentések közül kiemelkedik a főorvos jelentése, amely kedvezőtlen közegészségügyi állapotokról számol be és arról, hogy a nyaraló osztrák gyermekek között a vérhas betegség tört ki, aminek a magyarázata abban rejlik, hogy a gyermekek minden felügyelet ellenére szerte csatangoltak és épen most lévén a gyümölcsérés ideje, mindenféle gyümölcsöt összeettek s ettől betegedtek meg.

Az ülés lefolyásáról tudósításunk a következő:

(A termésbeszolgáltatás)

Pákozdy Sándor alispán havi jelentését Rásó István főjegyző ismertette. E jelentés szerint a vármegye lakosságának élelmezésében, a nehéz viszonyok dacára, fennakadás nem volt. A terményátvételi eljárás befejezéséhez közeledik s a kivett 1410 vaggon kontingens biztosítottak látszik. Szeptember hó 1-ig közszükségleti célra a vármegye beszolgáltatott 1068 vaggon, 92 mázsa és 62 kiló búzát, rozst és árpát. — A földművelésügyi miniszter vetőmag pótlásul 102 vaggon búzát és 19 vaggon rozst utalt ki. Őszi árpát készlethiány miatt nem adtak. A búzatermés egyes helyeken igen üszkös volt, mivel a gazdák a csávázást elmulasztották, legtöbb helyen azért, mert rézgálicot idejében nem kaptak.

(Bucusi Surgoth Jenőtől)

Bejelentette még az alispán, hogy a kultuszminiszter Hajduvármegye területére Hajdu Ferenc helyére Szabó Béla dr. tanfelügyelőt, a földművelésügyi miniszter Surgoth Jenő helyére Buchwein Béla kir. gazdasági felügyelőt nevezte ki. E pontnál az alispán jelentésében őszinte és igaz sajnálatát fejezte ki Surgoth Jenő áthelyezése felett, akinek egy évtizedes itt munkálkodása kifogástalan s olyan volt, hogy azzal egy hatóságnak, mint a lakosságnak meglegedését és bizalmát érdemelte ki s aki innen a közönségnek általános tiszteletét és szeretetét vitte magával.

(A vármegye közegészségügye)

Losonczy Álmos dr. t. főorvos a következőket jelentette: A közegészségügyi állapotok kedvezőtlenek voltak, a születések száma csekély volt. Az uralkodó kóralak az emésztő szervek hurutos-lobos megbetegedése volt, a minek oka a szokásos nyári kórokózosokon kívül az, hogy a nagy gyümölcsstermés folytán különösen a gyermekeknél a jobbára éretlen gyümölccsel az emésztő szervek túlterheltek. Roncsoló toroklób volt 6 községben 11 gyermeknél, 1 halálessel, vörheny 2 községben 2 gyermeknél, kanyaró (járványosan) 7 községben 33 gyermeknél, 1 halálessel, bárányhimlő 2 községben 2 gyermeknél, gyermekágyi láz 1 nőnél, amely halállal végződött, hörghurut 3 községben 10 gyermekben, hasihagymáz 8 községben (legtöbb Hajduszoboszlón) 22 egyennél, 3 halálessel. — A vérhas járványosan mutatkozott, elsősor-

ban a nyaraló osztrák gyermekek között, valószínűleg a nyers gyümölcstől. Az első esetek 10 osztrák gyermek Püspökladányban léptek föl. Megbetegedett 12 ottani lakos is, akik közül 1 elhalt. Nádudvaron 2 osztrák gyermek, 12 lakos, Tiszacsegén 6 honvéd, 1 ottani lakos, 3 osztrák gyermek lett vérhasbeteg; összesen 15 osztrák gyermek betegedett meg vérhasban. — A szükséges intézkedéseket személyesen tette meg a főorvos.

Hajduszoboszlón 1 leány gyermekágyi lázban halt meg; a fertőzést a bábaasszony okozta, aki magzatelhajtást akart végrehajtani. Atadták a bábát a kir. ügyészségnek.

Augusztusban a vármegye területén a születések száma 261, a halálozásoké 328, az apadás tehát 82 volt.

(Adózás)

Ember Antal kir. tanácsos, h. pénzügyigazgató jelentése szerint augusztusban befolyt jövedelemadóban 120,897, egyenes adóban 284,544, hadinyereségadóban 15,097, hadmentességi díjban 191, bélyegjövődékben 101,473, jogilletékben 87,955, díjjövődékben 385, dohányjövődékben 202,436, határványjövődékben 2761, fogyasztási és italadóban 17,501 korona.

(Hadisegélyezés)

A hadbavonulak gyámol nélkül maradt családjai részére augusztusban 13,354 család részére hadisegélyben és lakbérsegélyben összesen 1,092,500 korona utalványoztatott ki. A háboru folyamán vagy annak következtében rokkanttá vált, elesett, eltűnt vagy elhalt egyének családjainak 3105 család részére 499,108 korona segély utalványoztatott ki.

A közigazgatási bizottság a jelentéseket tudomásul vette.

10 milliós birtokvétel Hajduvármegyében

A gazdasági bizottság nem kifogásolja
a vételt

Hajduvármegye gazdasági bizottsága tegnap egy nagy birtok adás-vételének kérdéseivel foglalkozott. A kérdéses birtok a Kovács Ákos és neje és társai tulajdonában volt 2693 holdas ugynevezett kiskabai birtok, amelyet Geiger Jenő szolnokmegyei nagybirtokos vett meg 9,872,000 koronáért. A vétel megtörténte kezdtek mozgolódni a szomszédos községek kisbirtokosai és lakói, hogy a birtokot ők vegyék meg, azonban az eladási ügy a gazdasági bizottság elé került, mielőtt még a községbeliek részéről határozott formában a vételi szándék megnyilatkozott volna. Így a gazdasági bizottság erre nem is lehetett figyelemmel.

Szociális és nemzetgazdasági szempontból azonban fontos volna, hogy a kérdéses birtok ne egy nagy komplexumban kerüljön eladásra, hanem ha már gazdát cserél, akkor parcellázva, a föld népének kezébe kerüljön. Ezért tehát még állami támogatással is oda kellene hatni, hogy a földbirtok a gazdák tulajdonába jusson. Igaz, hogy a birtoktest közelében nincs földéhség, vagy földínség, ennek dacára a bekövetkező békére is gondolva, mindenesetre a parcellázás és a kisbirtokosok részére juttatás mellett kell állást foglalni.

A kiskabai birtok négy község határában fekszik, ugymint Kaba, Tetétlen, Hajduszovát és Báránk. Kaba lakossága 6684 lélek, határának kiterjedése 15,000 hold, amely e 2693 holdas birtokon kívül a lakosság tulajdonában van. Hajduszovát 3587 lakos van, határa 9500 hold, amelynek fele a lakosságé, fele Debrecen városáé, amely azt tudvalevően

**MODIANO
CLUBSPÉCIALITÉ**

CIGARETTAPAPÍR
ÉS MÜVELY
FELÜL-ÚJÍTÁS

FIGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE!

parcellákra osztva most adja el. Tetéltelen van 1984 lakos, a község határa 9200 hold, a melyből 6000 hold Zichy Géza gróf uradalma. Báránk viszonyai ismeretlenek.

A vármegye közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága az adás-vételi ügy iratait döntés végett az *Országos Ingatlanforgalmi Bizottsághoz* terjesztette föl és pedig tekintettel a felsorolt adatokra és az eléje terjesztett tárgyi okokra, azzal, hogy a vevő személye ellen kifogás nem emelhető, mert föle, mint elsőrangú gazdától, a föld okszerű művelése és a termelés fokozása várható és jelenségek arra, hogy a vevő az ingatlan ár-felhajtással, szándékozik tovább adni, nem merültek föl. Az eladásra került birtoktest azonban *egy fekvésénél fogva általában, mint minőségénél fogva, legnagyobb részben alkalmas arra, hogy kis tételekben parcellázva, a kisbirtokosoknak juttatassék.*

A kiskabai birtok ugyanis az ország egyik legjobb földje s így általában gazdaemberek nem tartják magasnak a vételárat, a holdankénti 3700 koronát.

Most már az Ingatlanforgalmi Bizottság dolga lesz mérlegelni a kisbirtokosok érdekeit és a jóváhagyást megadni, vagy megtagadni.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

SZERDA: **Árva László király.**

CSÜTÖRTÖK: **Árva László király.**

PÉNTEK: **Névtelen asszony.**

SZOMBAT: **Vengerkák.** Császár Kamilla bemutatkozása.

VASÁRNAP: Délután: **Névtelen asszony.**

VASÁRNAP: Este: **Vengerkák.**

Vigszínház

PÉNTEKEN: **Márványmenyasszony,** operett újdonság. Megnyitó előadás, Honthy Hanna felléptével.

SZOMBAT: **Márványmenyasszony.**

VASÁRNAP: Délután: **Mágnás Miska,** operett. — Este: **Márványmenyasszony.**

TOSCA

(F. Béky Mária és Kertész Vilmos bemutatkozása)

Debrecen város zenekedvelő közönsége ma teljesen megtöltötte a színházat, hogy gyönyörködjék egy valóban sikerült, szép operaelőadásban. Igaz, hogy nemcsak a művészi zene és ének híveit láttuk a nézőtérben, de az erős drámai hatásokra alkotott Toscanál érthető, hogy az idegizgató drámai cselekményeknek is, különösen ha azok Sardou borzalmakat keltő tollából származnak, nagy publikuma van.

De maradjunk csak a zenei résznél. A két új művész, F. Béky Mária (Floria Tosca) és Kertész Vilmos (Mario Cavaradossi) első-sorban ebből a szempontból érdekelték a magasabb igényekkel jött közönséget. — F. Béky Mária igazolta az öt megelőző hírnevet s a hozzá fűzött reményeket. Kiváló énekesnő, erős és minden régióban értékes, szép szoprán hangja van, amellyel bánni tud s ének-művészetét, zenei intelligenciáját igazolta éneklésbeli előadó képessége. Második felvonásbeli áriája nagyszerű volt. — Kertész Vilmos pompás, friss lirai tenorja meleg, színesen csengő hang. Hangja csupa érzés, tele sok szívvel. Pianoi és falzettjei gyönyörűek vol-

tak. Harmadik felvonásbeli áriája és duettje pompás volt. Külön nagy érdeme mindkét művésznek, hogy kitűnő színészek is. F. Béky Mária asszony fejedelmi szép alak s úgy ő, mint Kertész Vilmos drámai erővel tudnak játszani is. Charpia szerepét *Szántó* Gáspár énekelte hatalmas, szép baritonjával; elismerő elragadtatással tapsolt neki a közönség, amely F. Béky Máriával és Kertész Vilmostal együtt sokszor hívta a lámpák elé. Caesare Angelotit *Kálmán* (Klein) Illés énekelte nagyon szépen, míg *Heltai* Jenő nagyon jó sekrestyés volt. *Virágháty* Lajos és *Sugár* József a titkos rendőr és a börtönőr szerepében váltak ki. Az opera zenei sikeréért *Szenkár* Mihály karmestert illeti minden elismerés. — Csupa lelkesedéssel, megértéssel és művészi érzéssel dirigált és emellett szinte minuciózus figyelemmel emelte ki Puccini dallamos muzsikájának ragyogó szépségeit. — A rendezés, ami Heltai Jenő igazgató érdeme, sikerült volt. (pd)

A Vigszínház megnyitása. (A színházi iroda jelentése.) E hó 13-án, pénteken nyitja meg Heltai Jenő igazgató a Vigszínházat a nagyszerű, kedves Strauss-operettel, a *Márványmenyasszony*-nyal, amelyben Honthy Hanna lép fel és játsza Niobe szerepét. A többi szerepeket a társulat legjobb operett-erői játsszák. Az igazgató a Vigszínházban bérletet is hirdet és pedig a következő módokat mellett: **Premier-bérlet:** 20 újdonság bemutató előadására érvényes, szabadon választható helyre. Páholybérlet 604 korona, zsöllye 122 korona, támlásszék 82 korona. **Hangverseny-bérlet.** Érvényes 10 hangversenyre. Eddig le vannak kötve: Burián Károly kamaranékes, Miss Lula Gmeiner kamaranékesnő, Clara Musil kamaranékesnő, Wilhelms Backhaus zongoraművész, Miller kamaranékes, Környey Béla operaénekes, Nyiregyházi Ervin zongoraművész. A 10 hangversenyre a páholybérlet ára 400 korona, zsöllye 120 korona. **Szelvény-bérlet.** Érvényes 50 tetszés szerint választható rendes helyűre előadásra. A bérlet hely minden nap 12 óráig fenntartatik a pénztárnál s a szelvényvel kiváltható. — 50 páholyszelvény 1210 korona, 50 zsöllyeszelvény ára 245 korona, 50 támlásszék ára 165 korona. Ez összegekhez hozzászámítandó a vigalmi adó.

Császár Kamilla bemutatkozása. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton a Vengerkák-ban mutatkozik be Császár Kamilla, aki a darabban egyik legjobb szerepét játssza.

A névtelen asszony. (A színházi iroda jelentése.) Markovits Margit, a kiváló drámai hősnő, pénteken a névtelen asszony címszerepében lép föl, amelyben hatalmas drámai művészetét mutatja be.

A jóslat (Füni Minutenzuspät) című 4 felvonásos színmű cselekménye hollandi milióból indul ki s a főszerepben Mia May, ez a különleges szépségű filmszínésznő művészte legjavát adja. Partnere Bruno Kastner, befejezett művészettel játssza szerepét. A darab egy érdekes jóslattal kezdődik. Az Uránia mutatja be.

A kivándorló-t, Herczeg Ferenc briliáns regényét, ma és holnap az Apollo mutatja be.

Henny Porten az Arany Bika-moziban. „Drágakövek” fantasztikus dráma 4 felvonásban. A fény, pompa és csillogás káprázatos vonzása egy leány lelkére: ez a film témája és e téma központjában adja Henny Porten egyik legszebb alakítását. — Méltó partnere Theodor Loos.

— **A német kancellárválság.** Berlinből táviratozzák: A „Berliner Tageblatt” a kancellárválságról azt írja, hogy e válsághirek egyelőre koraiak. Hertling kijelentette, hogy az egyenlő választójoggal áll vagy bu-

kik, de az utolsó szót a választójog érdekében még nem mondták ki. Hertling helyzetében nem is állhat be változás, amíg e kérdés el nem dől a porosz uralkházában. Van-nak német lapok, amelyek e válsághireket néhány politikai vakondok munkájának tulajdonítják. — Ezek a lapok Erzbergerre és Pichthofen báróra céloznak.

A Kossuth-szobor körül

*

Debrecen nagy örömmel készül egy magas vendég látogatására. E látogatás öröme Debrecen város tanácsa olyan nagy-takarításfélért rendelt el a város területén. — Foltozgatnak itt is, ott is. A kövezők fölveszik az egyik helyen a követ s lerakják a másik helyen. A köveknek azt a részét, amely eddig a föld felé volt fordítva, fölfelé fordítják a nap felé, hadd élvezze most ez a rész a kerekeket. Ráitnek egyet-kettőt a kövezők a köre, aztán otthagyják.

Ha sokáig így megy, el is hisszük még, hogy rendbehozták a várost úgy kívülről. — Aki idejön a magas vendéggel, annak ugyanis mindegy, hogy milyen itt a kövezet, gyalog az urak úgy sem fognak járni s a kocsik meg ugyanis zökkenhetnek, ha nem is volna ilyen rendezett kövezet.

De ha már rendezés címén folyik itt valami tisztogatási vagy rendbehozási munka, szép volna, ha körülnéznének azok, akiket illet, mindenhol. Így például a Kossuth-szobor környékén. Igaz, hogy a magas látogató nem a szobor kedvéért jön Debrecenbe, de hozzátartozik a nagy-takarításhoz, hogyha egy szobát rendbehoznak, hozzák egészen rendbe.

Elégé iura állapot, hogy a Nagytemplom előtt s a Hatvan-utca torkolatánál, a merre két polgármester is — egy volt és jelen — lakik, olyan szemétdombnak és undorító piszoknak lehet lenni, mint a Kossuth-szobor körül. Szegény Kossuth Lajos undorító irtózáttal vonja maga köré a köpenyegét s Könyves Tóth Mihályék segélykérően kiáltanak a városháza felé, míg a másik oldalon a szegény bronz katona még édesanyjától is elrohanya igyekszik elsietni arról a környékről, ahol döglétes büz, undorító szemét veszi őket körül és szomorú környezet, elhanyagolt, letaposott pázsitmaradvány.

A szobrot testvéri egyetértéssel ülik körül muszkák és magyarok, fölmászálnak a szobor talapzatára s a nap minden órájában ott költik el azt a mérhetetlen mennyiségű dinnyét, amelynek magja, héja, bele ott rothad. A gyep-pázsit olyan, mintha gulyajárás volna, mintha legelésző kondák járnak le. — Imitt-amott szegyenkezik piszkosan, letiporva egy-egy füszál. A Könyves Tóth-féle szoborcsoport egyik alakjának nyakán ott disztelenkedik egy esőelmosta koszonának a rozsdás drótváza.

Igaz, — mindenre azt szoktuk mondani — háboru van. De a Kossuth-kultusznak oly nagy híve volt e város. Talán mégsem fér el egymás mellett e két dolog: a mai helyzet és a kultusz. És ha a Kossuth-tisztelet el is mult volna, a művészet szeretete, a tisztaság iránt élő szeretet, a piszoktól való undorodás mégis csak meg van még.

Pedig ami a Kossuth-szobor körül van, az már nem is piszok, az már kész kolera-tenyésztő.

Néhány korona talán arra a célra is jutna, hogy ezt a környéket, a Kossuth-szobor környékét, ott a Nagytemplom előtt megtisztogassák, rendbehozzák. Rendőr is csak fog akadni, amelyik vigyázni fog egy kicsit oda. Inkább kevesebbet beszéljessen egy-egy rendőr a kofasátrak közt s nézzen arrafelé, a szobor felé is. Ha nagyon fogják akarni ezt, bizony isten, lehet is.

Finom téli fajalmák

kézzel szedett minőségben a következő fajokban: Batul, Parmin, Jonathán, Ronette, Calvil, Borkormos és Mosánszky maximális árban kapható és előjegyezhető **Kontsek Gézánál.**

HIREK

— **Erzsébet királyné emléke.** Bécsből táviratozzák: A Wartholz-kastélyban Erzsébet királyné emlékére gyászistentisztelet volt, amelyen a királyi pár gyermekeivel együtt megjelent. A bécsi Hofburg-plébánia templomában ma délután csendes gyászmise volt.

— **Brück Gyula temetése.** A városi zeneiskola volt kitűnő tanárának, az európai híri Brück Gyulának temetése nem mint közölte volt, délelőtt 11 órakor, hanem délután 4 órakor lesz a Thaly Kálmán-utca 12. szám alatti gyászszobából. A temetéssel kapcsolatban a városi zeneiskola igazgatósága fölkéri Brück Gyula volt tanítványait, hogy szerdán délután 4 órakor Thaly Kálmán-utca szám alatt a temetésen megjelenni sziveskedjenek.

— **Az osztrák gyermekek lisztje.** A nyaralattási bizottság felhívja mindazokat a szülőket, akik osztrák gyermekeket magukhoz fogadtak, de időközben a gyermekeket visszaadták, hogy a kiutalt lisztből a visszajáró mennyiséget a hatósági lisztüzletbe (Vár-u. 2. sz.) feltétlenül a legsürgősebben szolgáltatásuk be. Az illető szülőknél maradt lisztmennyiség ugyanis azoknak a szülőknél jár, akik a visszahozott gyermekeket elvállalták és lisztjüket még meg nem kapták. Mint-hogy a beszolgáltatás elmulasztásával az illetők másoktól jogtalanul vonják el a lisztet, ismételt hangsúlyozzuk, hogy a visszamaradt lisztmennyiségek haladéktalanul beszolgáltatandók. A bizottság egyben közli azokkal a szülővel, akik lisztet még nem kaptak, hogy a nyaralási bizottság a Debrecen részére hiányzó liszt kiutalása iránt még augusztus hó 17-én felterjesztést intézett a kormánybiztossághoz, ahonnan ígéretet kapott az elmaradt lisztkészlet, cukor és dohány sürgős elküldése iránt. — A készletek megérkezéséről az érdekelteket azonnal értesíteni fogja.

— **Hösi halált német herceg.** Berlinből táviratozzák: A legutóbbi nyugati harcokban **Albert szász-weimári herceg**, a pomerániai 2. vértesezred századosa, hősi halált halt.

— **Az üzletigazgatóság épülete.** A Debrecenben létesítendő üzletigazgatóság részére emelendő épület és a város által átengedendő telek ügyében e hó 17-én délután tárgyalás lesz, amelyen a várost **Vargha Elemér dr. tb. főjegyző**, **Magoss György dr. t. főügyész** és **Aczél Géza főmérnök** képviselik.

— **A londoni rendőrök sztrájkolnak.** Rotterdamból táviratozzák: A londoni rendőrség sztrájkba lépett. A legénység drágasági pótlékának több mint kétszeresére való fölemelését kéri s egy elbocsátott sztrájkvezérnek visszafogadását követeli. A tárgyalások a kormánnyal folynak és félt, hogy a sztrájk a többi városra is áterjed.

— **Baromfi fogyasztása hustalan napon.** A közlelmzési ügyosztály a husifogyasztás korlátozásáról szóló rendelet módosítására vonatkozólag közli, hogy a minisztérium rendelete alapján a hustilalmi rendelet akként módosított, hogy a hét két napjára, még pedig keddre és péntekre megállapított tilalom alól mindennemű baromfi kivétel. Ez a rendelet kihirdetésének napján lépett életbe.

— **Három tál étel: egy korona.** Nem Debrecenben. A párisi községtanács határozta el, hogy az általános nagy élelmiszer-drágaságra való tekintettel egyelőre öt nagy népvendéglőt rendez be, amelyben három tál ételt körülbelül egy koronának megfelelő árban fognak adni. Ugyanekkor azt is elhatározta a községtanács, hogy október havában hatvan községi mézszárszékét nyit meg, ahol olesó hust fognak kimérni.

— **Caillaux a rabkórházban.** Francia újságok szerint Caillaux betegsége, amely miatt rabkórházba került, súlyos rohamokkal járó nagyfokú vérelmeszesedés. Állapotán sokat rontott a közönséges hümbösök számára megállapított koszt is, amelyben eddig része volt. Most, hogy kórházba jutott, némileg ezt is megjavítják. A míg el nem dől, hogy milyen bíróság elé kerül, addig a kórházban is a közönséges gonosztevőkkel őrzik együtt.

Kimutatás.

A városi számvevőség ismételt felhívja mindazon szőlőbirtokosokat, akik a részükre kiutalt rézgálicért járó összeget a házipénztárba befizették, azonban rézgálicot már nem kaptak, hogy a befizetett összeg visszautalása végett a város házipénztáránál legkésőbb folyó hó 15-én d. e. 12 óráig jelentkezzenek, mert a később jelentkezőknek az összeg többé nem fog visszatéríteni.

Városi számvevőség.

Legjobb

CSIKÓS

RUHAFESTÉK.

Kapható mindenütt.

Minden szinben kapható.

Saját érdekében próbálja meg.

Felvidéki kézimunkák

saját lakásán való eladásával, urinál, aki nagy ösmeretségi körrel rendelkezik, fáradság nélkül, igen szép jövedelemre tehet szert.

Megkeresések **Brück Gyula, Póstyén, Fördőszálloda** intézendők.

ad: 7807/1918. eln.

HIRDETMÉNY.

M. kir. közlelmzési miniszter ur 118706/1918. VII. a. számú rendelete szerint a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur a helybeli tisztviselői kertészkedő csoport tagjai részére a 84300/1918. F. M. számú rendeletben megállapított feltételek és módozatok mellett az állami kertészeti intézmények által termelt különféle faiskolai termények közül a rendeletben meghatározott mennyiséget kedvezményes áron rendelkezésre bocsátja.

Felhívom azért a tisztviselői kertészkedő csoport azon tagjait, akik a kedvezményes áru faiskolai terményekre igényt tartanak, hogy igényüket a kertészkedő csoport vezetőségénél a földmivelésügyi miniszter ur rendeletében meghatározott módon írásban 1918. évi szeptember hó 12-ig jelentsék be. Későbbi jelentkezések figyelembe nem vétetnek.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur 84300/1918. F. M. számú rendelete a polgármesteri hivatalban az érdeklődők rendelkezésére áll.

Kelt Debreczenben, 1918. évi szeptember hó 8-án.

Márk Endre,

m. kir. udv. tanácsos, polgármester.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szőig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Tannló fizetésre felvétetik Harmathy könyvfizletbe, Fűvészkert 14.

Bőrbavennánk 30-50 hold földet. Értékesítést kérek Tóth, Reményi és Sebestyén egyetemi építkezés címre kérünk küldeni.

Iskolakönyvek a debreceni összes iskolák részére »Csokonai« könyv- és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1. kaphatók.

Eladó Nagyhégyesen. Faragóféle 57 hold tanács földbirtok. Értekezhetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Haltó kocsi fél fedélű, teljesen jó állapotban megvételre kerestetik. Egyetemi építkezés. Nagyerdő. Telefon 610

Tanyások kerestetnek belső és külső tanácsra, jelentkezhetnek Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Eladó ház Piachoz közel sarokház eladó Van rajta 2 nagy lakás, 2 külön bejárattal szoba, 2 holt helyiség. Értekezhetni Miklós-utca 22. a háztulajdonossal.

Levelező-lapok művészi kivitelben, helybeli egyetemi, hortobágyi és más felé legolcsóbban a legnagyobb választékban Csokonai könyv és papirkereskedésben Szent Anna-u. 1.

Könyvnyomdát felvételnek Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debrecen, Piac-utca 48.

Megvételre kerestetik 30 db. Debreceni Első Takarékpénztári és 30 db. Iparbanki részvény. Ajánlatokat „Részvény” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Bankrakma gyakorlattal bíró tisztviselő, továbbá gépirás és levelezésben jártas tisztviselő azonnal felvétetik. Debreczeni Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17.

Akinél sült aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevél van eladó, hívja meg Krámeri, Arany Blikszínház 8.

Iskolai összes könyvek, írószerek és minden a mi az iskolában szükséges feltehetőleg olcsón kapható a »Csokonai« könyv- és papirkereskedésben Szent Anna-utca 1.

Fűszerkereskedők figyelmébe! Állandóan raktáron tartok kisebb és nagyobb fokú garantált vegytiszta ételcsemetét s azt a t. kereskedő uraknak jutányos áron számítom. Étetes és konzervcs horókat veszek!

Dávid Ferencz, Simonffy-utca 41. Telefon 13-27.

Tapasztó és épület javító munkák kerestetik. Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Óska vasak, géprezések, gépraktárból visszamaradtak másaszámra eladók. Miklós-utca 22. jobbra.

Kifutó fiút keresünk szeptember elsejére. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó

a város legforgalmasabb helyén levő nagy telek. Értekezhetni dr. Hegedűs Loránt ügyvédnél, Debrecen, Simonffy-utca 2/b. délután 3-6-ig.

VISZKETEG sömör, rüh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes kigyógyítására a legbiztosabb szer a

BOROKA KENOC

Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 6 korona. Készíti **Görb Sándor** gyógyszerész, Nagykeresztúr. Debreczenben kapható: Bárány Sándor, Batáry István, Dénes Ariur, Kubek S. örökösök, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Petes László, Reichard Sándor, dr. Szabonyi Árpád, Szendrői Béla gyógyszerárban, továbbá dr. Rex Ferenc és Központi drogáriában.